# Ankenævnet *for* Forsikring

Den 10. oktober 2018 blev i sag nr. 91948:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har fået udbetaling fra sin alderspension siden 1999. Han har i klageskemaet af 5/2 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. ...**
> Jeg har 2 pensionsforsikringer tegnet i Pensionsinstituttet af 1919 A/S, som på et tidspunkt blev overtaget af TRYG Pension. Nordea Liv & Pension overtog TRYG Pensions kunder m.v. i 2003. Der blev ikke meddelt, at nogen form for ændring af eksisterende TRYG pensionskontrakter ville finde sted på overtagelsestidspunktet.
>
> TRYG's kontraktbetingelser angiver tydeligt at pensionerne deltager i årlige bonusopskrivninger, og at det derved opnåede beløb ikke på noget tidspunkt i fremtiden kan nedsættes.
>
> Den 8. december 2003 udsender adm. dir. … (Nordea Liv og Pension) et brev, hvori han bl.a. meddeler, at eventuelle fremtidige forhøjelser kan bortfalde eller blive nedsat, dog ikke længere ned end 2004 niveauet – helt i strid med gældende TRYG kontraktaftaler. (Brev vedlagt). Det er klart, at man måske kan forringe forholdene for Nordea Liv & Pensions egne pensionskunder, men ikke for de tidligere TRYG-kontrakter uden policeejerens/modpartens accept.
>
> Pensionsudbetalingernes udvikling og nedgang er beskrevet i detaljer i vedlagte korrespondance. Desuden kopier af mit kontraktuelle forhold med TRYG, samt anden relevant information. Den vedlagte korrespondance giver et ganske klart billede af sagens sammenhæng og Nordeas uvilje til at besvare de konkrete spørgsmål specielt med hensyn til lovligheden af den såkaldte 'Konto-styrkelse'.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? …**

At Nordea Liv & Pension følger vore aftalte kontraktuelle forpligtelser vedrørende bonustilskrivning for mine 2 pensionskontrakter indgået med Pensionsinstituttet af 1919 / TRYG – i 2003 overtaget af Nordea Liv & Pension på eksisterende TRYG-betingelser – fra 2003 og fremover i stedet for anvendelse af 'Kontostyrkelse-princippet', som Nordea ulovligt og ensidigt uden mit samtykke for egne og samtidig tidligere TRYG kunder indførte i 2003 samtidig med, at man fjernede TRYG kundernes garanti for bonus tilskrivning.

At Nordea Liv & Pension beregner de 'bortglemte' årlige bonustilskrivninger fra 2003 til dato og udbetaler mig det udestående manco-beløb, samt i fremtiden følger de i vore kontrakter angivne betingelser vedrørende årlige bonustilskrivninger og udbetaler samme fremover."

I brev af 23/3 2018 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Forsikrede klager over, at Nordea Liv & Pension ikke, efter hans mening har tilskrevet hans ordning med en garanteret bonustilskrivning samt at Nordea Liv & Pension skulle have ændret hans oprindelige aftale uden hans samtykke.

Det er derfor forsikredes opfattelse at Nordea Liv & Pension i strid med de aftalegrundlag der oprindeligt var indgået med Pensionsinstituttet 1919/Tryg har indført kontostyrkelse/ændret på bonustilskrivningen. Forsikrede ønsker, at Nordea Liv & Pension beregner de 'bortglemte' årlige bonustilskrivninger og udbetaler det udestående beløb.

Nordea Liv & Pension fastholder, at vi ikke har foretaget ændringer af forsikredes ordninger, at de udbetalinger som forsikrede modtager er korrekte – herunder at startudbetalingen og de årlige tilskrivninger ikke er nedsat. Derimod er de fremtidige forhøjelser der er tilskrevet efter 2004 gennem årene blevet nedsat. En sådan forhøjelse er ikke garanteret, og kan nedsættes eller helt bortfalde.

Det er således Nordea Liv & Pensions vurdering, at forsikrede i det hele er stillet som han bør være og i overensstemmelse med de aftalevilkår der glæder for forsikredes ordning.

**Sagsforløb**
Forsikrede har to ordninger i Nordea Liv & Pension. Det gælder aftale nr. … og ... Forsikrede startede udbetaling fra sine ordninger 1. juni 1999, udbetalingsbrev af 19. marts er vedlagt [bilag 1]. Pensionsoversigter af 11. maj 1998 og 26. maj 1999 er vedlagt [bilag 2 og 3].

Der henvises indledningsvist, til de af vores fremsendte breve til forsikrede af 2. juni 2017, 24. august 2017, 20. september 2017, 2. november 2017 samt 5. december 2017. Disse er alle vedlagt forsikredes klage.

Forsikredes aftaler er oprindeligt tegnet i Pensions- og Livrente instituttet af 1919 A/S. Aftalerne har skiftet selskab to gange. Vedlagt er pensionsoversigter [bilag 2 og 3] samt tilhørende forsikringsbetingelser og bonusbestemmelser [bilag 4, 5 og 6].

Ved begge selskabsændringer er det sikret at der ikke skete ændringer i forsikringsbetingelser, præmier eller forsikringsydelser eller forringelse af bonusregler. Bonusreglerne er videreført uændret. Forsikredes ordninger er omfattet af de til en hver tid gældende regler anmeldt til fi-

nanstilsynet herunder det gældende bonusregulativ. Dette fremgår også af forsikringsbetingelserne § 8 [bilag 4].

Forsikrede startede udbetaling på sine ordninger i 1999. Forsikrede blev heri oplyst om udbetalingernes størrelse under forskellige forudsætninger (med eller uden ægtefælledækning), herunder to muligheder for valg af udbetaling, navnlig opskrivningssystem eller tillægssystem. Kunden valgte opskrivningssystem. Skema til pensionsvalg af 19. marts 1999 er vedlagt [bilag nr. 7].

Af udbetalingsbrevet fremgik, at forsikrede forventeligt vil få 140.499,41 kr. udbetalt årligt. Af skema til pensionsvalg fremgik det, under forsikrede valgte måde:

> *'Opskrivningssystem kr. 140.499,41*
> *Startudbetalingen er den samme som pensionen. Hvert den 1. januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent. Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes.'*

I december 2003 modtager forsikrede brev vedrørende ændring af regulering af hans pensionsordning fra 1. januar 2004. Heri orienterede vi forsikrede om, at hans garanterede beløb var blevet forhøjet løbende frem mod 2003. Forhøjelserne var udtryk for den bonus, der er tilskrevet forsikredes ordning. Det har været muligt at forhøje det garanterede beløb, fordi der var opnået et højere afkast af investeringer [der henvises til bilag vedlagt forsikredes klage].

På grund af det lave renteniveau i samfundet var det dog ikke længere forsvarligt, at garantere de fremtidige forhøjelser, særligt for ordninger med et højere grundlag. Ændringen var indførelse af kontostyrkelse, der betød at en eventuel fremtidig forhøjelse kan bortfalde eller blive nedsat på et senere tidspunkt, dog således at udbetalingen ikke kunne blive lavere end det niveau som forsikrede modtog pr. 1. januar 2004.

Forsikredes garanterede ydelser er således ikke blevet nedsat i udbetalingsperioden. Forsikredes garanterede udbetalinger er hovedsageligt beregnet på baggrund af en fremtidig rente på 4,5 % og en forventet levetid som er langt kortere en befolkningens faktiske levetid i dag. Pensionsordningerne optjener derfor ikke positiv bonus på grund af den lave rente som den længere levetid.

For forsikredes ordning betyder det at eventuelle fremtidige forhøjelser efter 1. januar 2004 kan og er nedsat på et senere tidspunkt, dog således at de aldrig kan blive lavere end det niveau der er garanteret pr. 1. januar 2004.

**Vurdering**
Forsikredes ordninger er omfattet af de til en hver tid gældende regler anmeldt til finanstilsynet herunder det gældende bonusregulativ. I det anmeldte grundlag/bonusregulativ er der mulighed for at indføre kontostyrkelse. Indførelse af kontostyrkelse er begrundet i det generelle fald i såvel renteniveau som inflationsniveau – og som ville være indført uanset at der ikke var sket ændringer i selskabsstrukturen.

Nordea Liv & Pension er af den opfattelse, at indførelse af kontostyrkelse er sket efter de regler som forsikredes ordning er underlagt.

Forsikredes garanterede udbetalinger er ikke nedsat i udbetalingsperioden. Kunden er i 2003 orienteret om, at dennes ordning er omfattet af kontostyrkelse pr. 1. januar 2004 og tilskrives kontostyrkelse i stedet for bonus for at sikre ordningens høje ydelsesgarantier. Det fremgår også af brevet, at reguleringer som følge af tilskrevet kontostyrkelse ikke er garanterede og kan falde væk igen.

Nordea Liv & Pension kan på denne baggrund ikke imødekomme forsikredes krav.

Der henvises i øvrigt til ankenævnets kendelse nr. 76.905 som vi anser for sammenlignelig med ovennævnte sag samt de heri – i nævnets udtalelse – nævnte domme og afgørelser."

Klageren har i brev af 19/4 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det tilsendte materiale bekræfter, at Nordea's advokater i hele denne sammenhæng siden 2003 har optrådt med en større professionalisme end de øvrige involverede parter. Resultatet er tvivlsomt og deprimerende læsning, Man undrer sig over om bankernes grådighed aldrig tager slut. Omdømmet er det klart for sent at ændre på. Opfindelsen af 'Kontostyrkelse' (~kontosvækkelse) er genial, bortset fra et etisk/ moralsk synspunkt.

Al bonus beregnet og optjent efter 'Kontostyrkelse'-ideen tages fra de respektive pensionskunder, i en af Nordea bestemt ubegrænset '0-tid', og går direkte i Nordea's kasse afventende borgerens tidlige død, så denne opsparede bonus aldrig kommer til udbetaling. Alt sammen velsignet af Finanstilsyn og retsvæsen til gavn for Nordea's aktionærer og ikke deres afdøde pensionskunder.

Ingen har tilsyneladende beskæftiget sig med kontrakten oprettet mellem TRYG og Nordea ved overtagelsen i 2002/2003. I samme står der helt klart, at Nordea vil fortsætte de overtagne pensionskontrakter på de eksisterende betingelser, hvilket synes overset i hele den pågående palaver.

Nordea har tilsyneladende forsøgt at følge mine gældende TRYG-betingelser med hensyn til bonus op til og med 2009 (selv midt i finanskrisen – ikke dårligt). Siden da stoppede den leg, og al optjent bonus blev overført til Nordea's 'opsparingskonto'. Måske troede man, at alle havde glemt 'Kontostyrkelsesteksten' fra 2003?

Under Nordea's management i 14 år af mine TRYG pensionskontrakter, kan jeg notere en stigning i mine pensionsudbetalinger på 0.73 %.!!! En overordentlig uprofessionel måde at drive forretning på, som ikke motiverer til anbefalinger – tværtimod.

Uafhængig af Ankenævnets og Rettens tidligere afgørelser, som ikke har med TRYG pensionskontrakter at gøre, påberåber jeg mig stadig, at foreløbig få udbetalt minimum dkk. 13,496.83/ mdr. med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2010 og fremover fra samme tidspunkt det korrekte beløb i henhold til 'Opskrivningssystemet', som kontraktmæssigt er gældende for min udbetalte pension.

Ref.: 'Opskrivningssystem' – Startudbetalingen er den samme som pensionen. Hvert år den 1. januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent. Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes.'

Det fremgår helt klart af denne definition, at det er kunden, der skal have sin optjente bonus, og ikke Nordea. En kontraktændring til 'Kontostyrkelse' af en sådan definition kan ikke legalt foretages ensidigt af Nordea."

Klageren har i mail af 2/6 2018 til nævnet videre bl.a. bemærket:

"Vedlagt find venligst brev fra NORLIV (Foreningen for kunder i Nordea Liv & Pension).

Brevets indhold taler for sig selv, og bekræfter endnu engang det uforsvarlige – og i mit tilfælde som tidligere TRYG kunde ulovlige – indførelse af begrebet 'Kontostyrkelse' udelukkende med det formål at fratage pensionskunderne deres optjente bonus for at polstre Nordea's egne lommer.

Fra d. 20. april, 2018 øgede NORLIV sin ejerskabsandel i 'Nordea Liv og Pension' fra 25% til 70% og fik dermed en majoritets/ bestemmende ret over tilhørsforholdet af pensionernes afkast i forhold til de rette ejere. De 340.000 medlemmer får nu og i fremtiden udbetalt den bonus / afkast af deres kapital, de har ret til, som Nordea tidligere følte havde det bedre hos Nordea selv.

Det var så bonus for 2017 af min indestående kapital, som ikke blev reflekteret i de løbende udbetalinger for 2018, som jeg læser det vist ikke er helt i linie med de gældende bonusregler for mine kontrakter, men vi får se hvad fremtiden bringer under pensions modtagernes egen fremtidige management for næste år."

Af brev af maj 2018 fra foreningen Norliv til klageren fremgår bl.a.:

**"Medlemsbonus**

…

Foreningen Norlivs repræsentantskab har besluttet at udbetale bonus til foreningens medlemmer i 2018. Overskuddet i foreningen er stort i 2017, og det skal komme medlemmerne til gode. Du er medlem af foreningen, fordi du har en pensionsopsparing hos Nordea Liv & Pension.

Din bonus er beregnet til 2.189,27 Kr."

Selskabet har i brev af 1/6 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Det skal bemærkes, at forsikredes ordning oprindeligt blev tegnet i PLI, senere overført til Tryg A/S og nu Nordea Liv & Pension A/S. Der er ikke sket ændringer til forsikredes ordninger ved disse selskabsændringer. Dermed er der ikke sket ændringer som nævnt af forsikrede …

…

Forsikrede har således hele tiden haft de samme forsikringsbetingelser, jf. Almindelige forsikringsbetingelser (nr. 182) samt tilhørende bonusbestemmelse. Det fremgår således, også af de tidligere fremsendte forsikringsbetingelser, at:

> *'Forsikringen er berettiget til bonus efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til finanstilsynet.'*

Det er således muligt for Nordea Liv & Pension på samme måde som det har været muligt for tidligere selskaber, at foretage ændringer i det anmeldte grundlag herunder bonusregulativ. Det

anmeldte grundlag reguleres og ændres i takt med, at vi skal sikre de krav, der stilles af Finanstilsynet.

Vi henviser samtidig til forsikredes pensionsoversigt af maj 1998, vedlagt som bilag 2 i vores tidligere skrivelse, hvoraf det også på side 6 fremgår, hvilke forudsætninger ordningen er beregnet under. Der henvises til afsnittet om bonus og bonusregulativ. Af sidstnævnte fremgår det da også at:

> *'Bonusregulativet tilstræber, at bonus fordeles efter følgende princip:*
>
> *Overskuddet opdeles i sine enkelte bestanddele efter deres oprindelse og således, at den enkelte forsikring deltager i bonusfordelingen i forhold til forsikringens bidrag til overskuddet med hensyn til rente, risiko og omkostninger.*
>
> *Der er regnet med uændrede regler for fordeling af bonus. Ændring af disse regler vil kunne ændre prognosen for forsikringens udvikling.'*

Da det i 2003 ikke længere var forsvarligt, at garantere bonustilskrivninger og da renteniveauet samt den øgede levetid medførte øgede krav til at sikre de allerede garanterede beløb, indførte Nordea Liv & Pension kontostyrkelse, som ikke var garanteret.

Det skete ved anmeldelse til Finanstilsynet i december 2003 efter forudgående dialog. Finanstilsynet har efterfølgende i sin tid ikke fundet anledning til, at tage kontakt til Nordea Liv & Pension omkring indførelsen af kontostyrkelse.

Det betød/betyder, at forsikrede vil opleve, at få tilskrevet 0 kr. i bonus. Ved indførelsen af kontostyrkelse var det dog muligt at tilskrive ugaranterede tillæg til forsikredes ordning frem til 2009. Siden 2009 har forsikredes ordning ikke genereret overskud, hvilket hovedsageligt skyldes det lave renteniveau.

Som forsikredes ordning er nu, er det usandsynligt, at forsikredes ordning fremadrettet vil kunne optjene bonus, henset til de garantier som ordningen er underlagt og de forøgede levetider.

Nordea Liv & Pension fastholder derfor, at vi er berettiget til at indføre kontostyrkelse efter det til enhver tid anmeldte grundlag, og at vi ikke har været forpligtet til at tilskrive garanteret bonus når dette ikke længere har været muligt."

Selskabet har i brev af 15/6 2018 til nævnet videre bl.a. anført:

"Til forsikredes brev skal vi bemærke, at udlodningen af bonus fra Norliv er uafhængig fra forsikredes ordning, og er ikke en del af det bonusregulativ som forsikrede i øvrigt deltager i.

Foreningen Norliv blev stiftet d. 6. august 2015 ved en opdeling af TryghedsGruppen. Foreningen Norliv har ca. 330.000 medlemmer, som alle er kunder i Nordea Liv & Pension. Med stiftelsen fulgte en formue på 8 mia. kr.

Foreningen har mulighed for, at give konkrete medlemsfordele til det enkelte medlem i form af en bonusudbetaling. Størrelsen på det samlede bonusbeløb bliver hvert år besluttet på det ordinære

repræsentantskabsmøde, og er således uafhængig af det anmeldte bonusregulativ anmeldt til finanstilsynet som forsikredes ordning hører under."

I brev af 1/7 2018 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

"Den i brevet af 1. juni 2018 fra Nordea Liv og Pension mudrede forklaring vedrørende de allerede diskuterede bonusbetingelser for tidligere TRYG kunders policer, samt forklaringen om, at der ikke har været tilstrækkelig afkast på kundernes investerede kapital, som har kunnet resultere i en årlig bonusudbetaling på grund af markedets lave renteniveau, finder jeg ikke troværdig.

Der nævnes at: *'Forsikrede har således hele tiden haft de samme forsikringsbetingelser, jf. Almindelige forsikringsbetingelser (nr. 182) samt tilhørende bonusbestemmelse.'*

Dette er ikke korrekt. Som gammel TRYG kunde er jeg, som tidligere fremført, kontraktmæssigt underlagt 'Opskrivningssystemet', der klart formulerer: *'Startudbetalingen er det samme som pensionen. Hvert år den 1. Januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent. Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes'*.

Hvis en sådan kontrakt ønskes ændret, må det ske med begge parters accept, og ikke bare ensidigt af Nordea, ved indførelsen af 'Kontostyrkelse'. Nordea kan indføre 'Kontostyrkelse' med dets konsekvenser for egne kunder, men ikke for de kunder de har erhvervet sig med en anderledes kontrakt end den de opererer med for egne kunder.

Finanstilsynet er mig bekendt ikke gjort opmærksom på, at der i Nordea's kundeportefølje fandtes kunder (såsom gamle TRYG kunder), som ikke havde samme aftale med Nordea, som deres egne kunder, og har derfor ikke haft nogen anledning til at opponere sig ved indførelsen af 'Kontostyrkelse' gældende for Nordea's kunder underlagt Nordea's egne regler.

Derfor er det vel utænkeligt at Finanstilsynet efter Nordea's anmeldelse af 'Kontostyrkelse' i 2003 (bemærk: ikke godkendelse) ville have haft tid, lyst eller interesse i at komme tilbage for at spørge om alting var OK.

Tidligere retssag om lovligheden af indførelsen af 'Kontostyrkelse' var såvidt jeg har forstået mellem Nordea og en Nordeakunde, som derfor måtte følge betingelserne i sin egen Nordea kontrakt, og derfor ikke har noget med min situation og TRYG's betingelser at gøre.

Om TRYG har haft mulighed for at ændre på sit bonusregulativ, skal jeg være usagt. Een ting ved jeg dog, nemlig at TRYG ikke kunne annulere basis for min pension via 'Opskrivningssystemet' uden min godkendelse, og derfor kan Nordea ej heller gøre det.

Som Nordea kunde i [land] siden 2009 ved jeg udmærket, hvad afkastet af investeret kapital har været de sidste 10 år. Der har været rigelig plads til at udbetale bonus til kunderne i Nordea Liv og Pension i stedet for at påberåbe sig at renteniveauet er så lavt, at det ikke har været muligt!

Nordea fremfører desuden: *'Som forsikredes ordning er nu, er det usandsynligt, at forsikredes ordning fremadrettet vil kunne optjene bonus, henset til de garantier som ordningen er underlagt og de forøgede levetider'*. (Som nævnt ovenfor finder jeg en sådan påstand utroværdig).

Beviset for min påstand ligger klart foran os alle, som Nordea/Norliv kunder i dag.

Vedlagt find venligst brev fra NORLIV dateret Maj 2018 'Bonus Meddelelse' BONUS for 2017. Selv med lave renter er ting nu igen mulige synes det! Hvordan Nordea kan skrive et brev dateret 1. juni – efter NORLIV's maj brev – med dets indhold og påstande, som er behandlet ovenstående – kan vist kun skyldes den unormale varme i maj! – eller? Desuden vedlægges: Nyt fra foreningen Norliv – 22 juni 2018, hvori man bekræfter den fortsatte udbetaling af bonus til sine pensionskunder. En strategi, som synes lidt mere kundeorienteret end tidligere."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen.

Af pensionsoversigt af maj 1998 fremgår bl.a.:

**"Bonus**
Pensionsudbetalinger og indbetalinger er beregnet under forudsætning af en forrentning af Tryg-Baltica Pension IIs investeringer på 5,0% og 3,0% p.a. Endvidere er risiko- og omkostningstillæg m.v. fastsat med visse sikkerhedsmarginer. Tryg-Baltica Pension II vil derfor som regel opnå et overskud.

Dette skyldes, at forrentningen af investeringerne er større end forudsat, at dødeligheds- og invaliditetsforløbet er gunstigere end forudsat og at de faktiske omkostninger er lavere end forudsat. Overskuddet fordeles som bonus efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til Finanstilsynet.

Ovennævnte forudsætninger hviler på beregningsgrundlaget (G82), der er fælles for selskaberne, og som har en fælles grundlagsrente på 5,0% og 3,0% p.a. hvoraf de 4,5% og 2,5% er garanteret. De 0,5% er afsat som sikkerhedsmargin til risiko og omkostninger.

**Bonusregulativ**
Bonusregulativet tilstræber, at bonus fordeles efter følgende princip:

Overskuddet opdeles i sine enkelte bestanddele efter deres oprindelse og således, at den enkelte forsikring deltager i bonusfordelingen i forhold til forsikringens bidrag til overskuddet med hensyn til rente, risiko og omkostninger.

Der er regnet med uændrede regler for fordeling af bonus. Ændring af disse regler vil kunne ændre prognosen for forsikringens udvikling."

Af "Skema til pensionsvalg" vedlagt brev af 19/3 1999 fra Tryg-Baltica Pension til klageren fremgår bl.a.:

SKEMA TIL PENSIONSVALG - jf. brev af 19.3.1999 (Valget er bindende)

Forsikringsnr. : [redacted]
Navn :
Pensioneringsdato : 1.6.1999

Udbetalingen ønskes på følgende måde:

MULIGHED 1 (se talbilag) med:

Enten ☐ OPSKRIVNINGSSYSTEM kr. 140.499,41.
Startudbetalingen er den samme som pensionen. Hvert år den 1. januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent. Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes.

eller ☐ TILLÆGSSYSTEM kr. 148.358,00.
Udbetalingen er incl. et bonustillæg. Tillægget fremgår af talbilaget. For pensioner, der ikke udbetales livsvarigt, beregnes bonustillægget forholdsmæssigt. Bonustillægget er i princippet gældende for hele udbetalingsperioden, men der kan ikke gives nogen garanti for, at bonustillægget ikke senere vil blive ændret herunder nedsat.

I selskabets almindelige forsikringsbetingelser gældende fra 1/1 1995 hedder det bl.a.:

> **"§ 8. Bonus**
> Forsikringen er berettiget til bonus efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til Finanstilsynet."

I selskabets bonusbestemmelser gældende fra 1/1 1995 hedder det bl.a.:

> **"Bonus, når der udbetales pension**
>
> **Pensions- og rateforsikringer (løbende udbetalinger).**
> Forsikringen deltager fortsat i bonusfordelingen, og bonus kan efter pensionsmodtagerens valg udbetales efter et af to systemer:
>
> I **opskrivningssystemet** starter udbetalingen uden nogen form for tillæg til pensionen/raten. Hvert år opskrives (forhøjes) pensionen/raten med en procentsats. Forsikringsydelser, som henstår til senere udbetaling, forhøjes også, således at det oprindelige forhold mellem forsikringsydelserne bibeholdes.
>
> I **tillægssystemet** ydes straks et tillæg til pensionen/raten. Tillægget må betragtes som en forskudsudbetaling af fremtidige bonustildelinger.
>
> Bonustillægget kan ikke garanteres og kan som følge heraf ændres – herunder nedsættes. Forsikringsydelser, som henstår til senere udbetaling, forhøjes løbende."

10. 91948

Selskabet har i brev af 8/12 2003 til klageren bl.a. anført:

> **"Vi ændrer reguleringen af din pensionsordning fra 1. januar 2004**
> Da du begyndte at få din pension udbetalt, var du garanteret et fast beløb. Siden har vi sørget for, at det garanterede beløb er blevet forhøjet. Forhøjelserne er udtryk for den bonus, vi har tilskrevet din pensionsordning. Det har vi kunnet, bl.a. fordi vi har opnået et højere afkast af vores investeringer end forudsat.
>
> Det lave renteniveau i samfundet gør, at vi ikke længere finder det forsvarligt at garantere de fremtidige forhøjelser. Derfor ændrer vi reguleringen af din pensionsordning.
>
> **Hvad betyder det for dig?**
> De beløb, vi allerede har lovet dig, og som du får i dag, berøres naturligvis ikke af ændringen. Ændringen har heller ikke betydning for en eventuel forhøjelse pr. 1. januar 2004.
>
> Ændringen, som vi kalder kontostyrkelse, betyder, at en eventuel fremtidig forhøjelse kan bortfalde eller blive nedsat på et senere tidspunkt. Dine udbetalinger vil dog aldrig kunne blive lavere, end det vi har aftalt med dig i dag."

Af brev af 4/2 2017 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

Min første pensionsudbetaling finder sted d.31.05.1999 med et beløb på kr. 11,708.29
for juni måned ~ kr. 140,499.48/ år.
De følgende udbetalinger fra 1999 til dags dato vises her , som følger:

| År | kr/ mdr. | kr/ år | Betalt af |
|---|---|---|---|
| 1999 | 11,708.29 | 140,499.48 | TRYG |
| 2000 | 11,811.81 | 141,741.72 | TRYG |
| 2001 | 12,034.63 | 144,415.56 | TRYG |
| 2002 | 12,530.10 | 150,361.20 | TRYG |
| 2003 | 12,674.83 | 152,097.96 | NORDEA |
| 2004 | 12,768.01 | 153,216.12 | NORDEA |
| 2005 | 12,864.15 | 154,369.80 | NORDEA |
| 2006 | 12,941.63 | 155,299.56 | NORDEA |
| 2007 | 13,200.00 | 158,400.00 | NORDEA |
| 2008 | 13,236.76 | 158,841.12 | NORDEA |
| 2009 | 13,496.83 | 161,961.96 | NORDEA |
| 2010 | 13,282.00 | 159,384.00 | NORDEA |
| 2011 | 13,083.89 | 157,006.68 | NORDEA |
| 2012 | 12,857.88 | 154,294.56 | NORDEA |
| 2013 | 12,768.01 | 153,216.12 | NORDEA |
| 2014 | 12,768.01 | 153,216.12 | NORDEA |
| 2015 | 12,768.01 | 153,216.12 | NORDEA |
| 2016 | 12,768.01 | 153,216.12 | NORDEA |

2017 : 153.216,12
2018 : 153.216,12
[redacted] 5/2-18

**Nævnet udtaler:**

Klageren har pensionsforsikringer, der oprindeligt blev tegnet i Pensions- og Livrenteinstituttet af 1919, og som siden er blevet videreført i Tryg-Baltica Pension og herefter i det indklagede selskab.

11. 91948

Tryg-Baltica fremsendte den 19/3 1999 i forbindelse med klagerens forestående pensionering et brev bilagt et svarskema om pensionsvalg, hvor klageren blandt andet skulle vælge mellem "Opskrivningssystem" og "Tillægssystem". Klageren valgte "Opskrivningssystem", hvorom det var anført: "Startudbetalingen er den samme som pensionen. Hvert år den 1. januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent. Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes".

Det indklagede selskab har i brev af 8/12 2003 til klageren anført, at det ændrer reguleringen af klagerens pensionsordning, idet der indføres "kontostyrkelse", som betyder, at en eventuel fremtidig forhøjelse kan bortfalde eller blive nedsat på et senere tidspunkt. Udbetalingen vil dog aldrig kunne blive lavere end det nu allerede aftalte beløb.

Klageren har henvist til, at hans pensionsudbetalinger siden 2009 løbende er blevet nedsat til nu igen at være på niveau med udbetalingerne i 2004. Han har anført, at selskabet herved ensidigt og uden samtykke har forringet pensionsordningen i strid med det aftalte i 1999.

Klagerens pensionsordning giver ret til udbetaling af garanterede ydelser beregnet ud fra grundlagsrenter på op til 4,5 %, og hertil har klageren ret til bonus, men bonus er ikke garanteret. Af pensionsoversigt af maj 1998 fremgår det, at "Overskuddet fordeles som bonus efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til Finanstilsynet". Selskabet har således hjemmel i pensionsvilkårene til at ændre bonusreglerne for klagerens pensionsordning.

Nævnet bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så vidt angår, om selskabets tekniske grundlag, herunder bonusregulativet, er betryggende og rimeligt over for forsikringstagerne, jf. § 20 og § 21 i lov om finansiel virksomhed.

Højesteret har i dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2010, side 1843, fundet, at et andet selskab har haft den fornødne hjemmel til dels at ændre bonusreglerne med den virkning, at bonus sættes til nul, dels at indføre såkaldt kontostyrkelse. Om kontostyrkelse har Højesteret udtalt, at "Tilskrivninger i form af kontostyrkelse er ikke bonus i regulativets forstand".

På den baggrund finder nævnet, at selskabet ved brev af 8/12 2003 har været berettiget til at indføre kontostyrkelse, og at tilskrivninger på klagerens pensionsordninger, som har karakter af kontostyrkelse, senere vil kunne bortfalde, idet selskabet i brevet af 8/12 2003 har oplyst til klageren, at kontostyrkelse betyder, at "en eventuel fremtidig forhøjelse kan bortfalde eller blive nedsat på et senere tidspunkt. Dine udbetalinger vil dog aldrig kunne blive lavere, end det vi har aftalt med dig i dag".

Som sagen foreligger oplyst, har klageren ikke sandsynliggjort, at de tilskrivninger, som selskabet har foretaget på klagerens pensionsordning i årene 2004 og derefter, har karakter af bonus og dermed ikke er tilskrivninger i form at kontostyrkelse.

Nævnet bemærker, at formuleringerne "Hvert år den 1. januar opskrives ydelsen for den bonus forsikringen har optjent", og "Startudbetalingen og de årlige opskrivninger kan ikke senere nedsættes" i klagerens pensionsvalgsaftale af 1999 ikke kan føre til andet resultat, idet Højesteret som angivet ovenfor har udtalt, at der fremadrettet kan indføres kontostyrkelse, idet selskabet har indført kontostyrkelse ved brev af 8/12 2013, og idet selskabet har oplyst, at princippet om kontostyrkelse er anmeldt til Finanstilsynet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan heller ikke føre til andet resultat.

Nævnet bemærker, at nævnet ikke har grundlag for at betvivle, at klagerens pension er blevet reguleret i overensstemmelse med selskabets til enhver tid gældende bonusregulativ og selskabets ydelsesgaranti.

Nævnet kan herefter ikke pålægge selskabet at omberegne klagerens pensionsudbetalinger.

13. 91948

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings